

25 Enero, 2017

El Museu Can Framis de Barcelona exposa l'obra més recent de Jordi Alcaraz, un artista que no ha necessitat matar la pintura sinó transformar-la per fer-la vigent

La rebel·lió elegant

María Palau
 BARCELONA

Segurament les cases no es poden començar per la teulada, però les obres d'art sí que es poden començar pel marc. Aquest és el mètode de treball de Jordi Alcaraz (Calella, 1963): complex i arriscat per aconseguir resultats que no siguin previsibles ni domesticats. S'equivoca molt, admet amb un somriure maliciós. Una pila d'obres fallides se'n van directament a la brossa. Però no l'angoixa. Tot el contrari: fins i tot els col·lecciona, els seus errors. *Reduir les idees a pintura* (2015) és un quadre espantant en què ha compilat alguns dels projectes que tant se li resisteixen.

El punt de partida és sempre un marc, que efectivament és com començar l'obra al revés, i ben sovint un marc antic que evoca un perfum persistent d'allò que ha estat i ja no és. Dit amb unes altres paraules, la legitimitat de la pintura. Però Alcaraz no ha necessitat pas matarla, la pintura, sinó transformar-la perquè el seu significat continuï vigent. Aquest i altres pòsits que perduren s'arrapen com a una taula de salvació a les peces que exposa al Museu Can Framis de Barcelona. *Esborradís* és l'exposició (fins a l'11 de juny) de re-

Jordi Alcaraz, amb algunes de les seves peces al Museu Can Framis de Barcelona ■ ORIOL DURAN

torn d'aquest artista, molt sol·licitat a l'estranger i poc aquí, tot i ser reconegut com un dels creadors catalans més consistents i coherents.

Han estat quatre anys d'absència, aproximadament el període de temps que repassa la mostra organitzada per la Fundació Vila Casas. S'han aplegat, doncs, les seves obres de creació més recent, travessades per una columna

vertebral que tot bon seguidor d'Alcaraz identificarà de seguida.

Tot està emmarcat i meticulosament ben penjat a la paret. Alcaraz és un maniàtic de la presentació de les obres, i s'escarrassa perquè sigui clàssica. Però a partir d'aquí ja no té en consideració cap més convenció artística. Trinxa els límits de la pintura, de l'escultura, del gravat i de la literatura en unes obres hí-

brides que s'erigeixen en un teatre del món en què s'escenifiquen pulsacions més que no pas descripcions de la realitat de la nostra època.

S'aixeca el teló i l'espectador se sent abassegat per materials diversos, d'origen humil i la majoria descartats per complir un servei útil. Papers, cartrons, ferros, vidres i miralls desborden la superfície plana del quadre. "Però

la densitat només és aparent; tot és més subtil, la seva obra necessita calma, hi has d'entrar a poc a poc i anar-la descobrint", exclama Glòria Bosch, la directora dels espais d'art del mecenes Antoni Vila Casas. Alcaraz no vol visitants vagant per l'exposició. "Els vol desperts i ferlos pensar. Com? Amb l'efecte sorpresa que hi ha en totes les seves obres, que no són el que semblen.

Hi ha una tremenda ambientat, un fascinant equívoc", exclama el comissari, J.F. Yvars.

En aquest article no els desvelarem, aquests enganyos, però una bona pista són els miralls, que no reflecteixen mai una imatge nítida. "Un mirall són totes les pintures figuratives possibles; però el que et

"La seva obra necessita calma, hi has d'entrar a poc a poc i anar-la descobrint"

queda després de veure una pintura no és palpable", adverteix Alcaraz.

L'elegància és un dels distintius del seu art, però la manera com hi arriba, encara més: amb violència. Alcaraz eleva la destrucció a acte creatiu. Esberla els cartrons a pedrades i deforma els vidres (en realitat, metacrilats) amb foc. Amb els llibres, alguns de segles remots, és més curós, però tampoc els utilitza com s'espera, és a dir, amb les seves pàgines vessant lletres. Són sempre en blanc i, a tocar, afloren basses de tinta negra que condensen tota la seva expressió. Més a prop de la poesia visual no hi ha res més. ■